

ตัวอย่างสื่อเสริมการเรียนรู้

กิจกรรมเตรียมลูกเสือ-เนตรนารีสำรอง

ดาวดวงที่ ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ระเบียบแถวเบื้องต้น

๓๑

ระเบียบแถวทำตรง-ทำพัก	๓๓	
กิจกรรมการเรียนการสอน	๓๖	
กิจกรรมทดสอบและประเมินผล	๓๗	
ระเบียบแถวทำซ้ายหัน-ขวาหัน-กลับหลังหัน	๔๒	
กิจกรรมการเรียนการสอน	๔๕	
กิจกรรมทดสอบและประเมินผล	๔๖	
การเข้าแถวรูปหน้ากระดานแถวเดียว	๕๑	
การเข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง	๕๒	
กิจกรรมการเรียนการสอน	๕๓	
กิจกรรมทดสอบและประเมินผล	๕๔	
การเข้าแถวรูปครึ่งวงกลม	๕๙	
การเข้าแถวรูปวงกลม	๖๐	
กิจกรรมการเรียนการสอน	๖๑	
กิจกรรมทดสอบและประเมินผล	๖๒	

การผูกเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อน

๒๓๑

เงื่อนพิรอด	๒๓๓	
เงื่อนขัดสมาธิ	๒๓๔	
การเก็บเชือก	๒๓๕	
กิจกรรมการเรียนการสอน	๒๓๖	
กิจกรรมทดสอบและประเมินผล	๒๓๗	

<https://qrcode.link/a/IV5YiG>

ผังโน้ตค้น (Mind Mapping)

ระเบียบแถวทำซ้ายหัน - ขวาทัน - กลับหลังหัน

ระเบียบแถว
ทำตรง - ทำพัก

การเข้าแถว
รูปหน้ากระดานแถวเดี่ยว

ระเบียบแถว
เบื้องต้น

การเข้าแถวรูปวงกลม

การเข้าแถวตอน
เรียงหนึ่ง

การเข้าแถว
รูปครึ่งวงกลม

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๕-๘

หน่วยการเรียนรู้ที่

๓

ระเบียบแถวเบื้องต้น

สาระหน่วยการเรียนรู้

๑. ระเบียบแถวท่าตรง – ท่าพัก
๒. ระเบียบแถวท่าซ้ายหัน – ขวาหัน
กลับหลังหัน
๓. การเข้าแถวรูปหน้ากระดานแถวเดี่ยว
๔. การเข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง
๕. การเข้าแถวรูปครึ่งวงกลม
๖. การเข้าแถวรูปวงกลม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. ปฏิบัติตนในท่าตรง – ท่าพักและท่าซ้ายหัน – ขวาหันและกลับหลังหันได้
๒. เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยวและแถวตอนเรียงหนึ่งได้
๓. เข้าแถวรูปครึ่งวงกลมและแถวรูปวงกลมได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีระเบียบวินัย
๒. มีความอดทน อดกลั้น
๓. มีความรักสามัคคีในหมู่คณะ

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๕

★ ระเบียบแถวเบื้องต้น
(ระเบียบแถว ทำตรง-ทำพัก) ★

พิธีเปิดประชุมกอง

๑. แกรนด์ฮาวล์ – เชิญธงขึ้น – สวดมนต์ – สงบนิ่ง
๒. ตรวจ : ตรวจสุขภาพและการแต่งกาย
๓. แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำร้องเพลง ลูกเสือร้องตามอาจจะมีท่าทางประกอบตามความเหมาะสม

เพลงจงเตรียมตัว

จงเตรียมตัวเอาไว้
เรามีควรจะปล่อยให้ใจลอย

อย่าให้ใจเลือนลอย
เลอะเลือน ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ เอ้

สาระการเรียนรู้

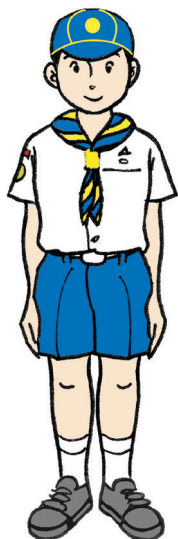
ลูกเสือสํารองหนึ่งหมู่ ประกอบด้วยลูกเสือสํารองตั้งแต่ ๔ – ๖ คน และลูกเสือในแต่ละหมู่จะประกอบด้วย **นายหมู่ รองนายหมู่** ส่วนลูกเสือที่เหลือเป็น **ลูกหมู่**

ในการฝึกระเบียบแถว มีท่าฝึกที่ลูกเสือสํารองควรรู้และปฏิบัติให้ได้ ถูกต้อง มีดังนี้

๑. ระเบียบแถวท่าตรง – ท่าพัก

ท่าตรง

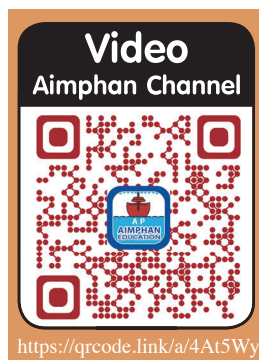
ท่าตรง เป็นท่าพื้นฐานในการปฏิบัติท่าอื่นๆ ต่อไป และท่าตรงนี้ ยังใช้เป็นการแสดงความสามารถได้ท่าหนึ่งอีกด้วย

คำบอก : “แถว.....ตรง”

การปฏิบัติ : เมื่อได้ยินคำบอก

ให้ปฏิบัติดังนี้ ยืนตัวตรงสันเท้าชิด ปลายเท้าแยกห่างกันประมาณ ๑ คืบ เข่าตึง แขนเหยียดตรง ฝ่ามือแบนิ้วชิด ติดกัน วางแขนชิดลำตัว ลำตัวตั้งตรง หน้ามองตรง

<https://qrcode.link/a/4At5Wy>

ท่าพัก

ท่าพัก เป็นท่าที่ใช้ผ่อนคลายความตึงเครียดและความเมื่อยล้าของร่างกาย ท่าพักที่ควรรู้จักและฝึกให้ถูกต้อง คือ

ก. ท่าพักตามปกติ เป็นการพักอยู่ในแถวเพื่อฟังคำอธิบายหรือคำสั่ง

คำบอก : “พัก”

การปฏิบัติ: เมื่อลูกเสือได้ยินคำสั่งพัก ให้หย่อนเข่าขวาก่อน แล้วปล่อยส่วนต่างๆ ของร่างกายตามสบาย ทำอยู่กับที่ ไม่พูดคุยกัน เมื่อจบคำอธิบายหรือชี้แจงแล้ว ผู้กำกับจะสั่งดังนี้

คำบอก : “แถว.....ตรง”

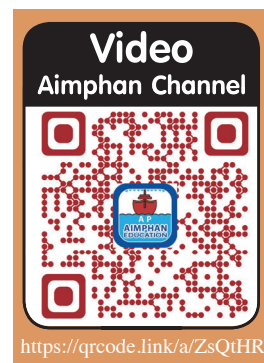
การปฏิบัติ: เมื่อได้ยินคำว่า “แถว” ให้ทุกคนในแถวยืดลำตัว หายใจเข้าและพอสั้นคำว่า “ตรง” ให้กระตักเข้าเหยียดตรง

ท่าพัก

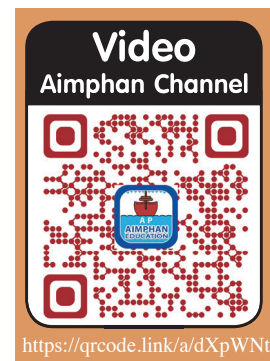
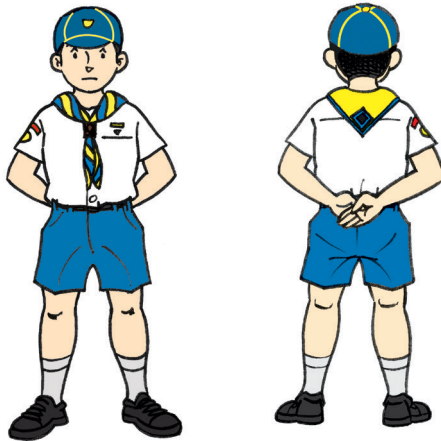
ท่าตรง

ข. ทำพักตามระเบียบ เป็นท่าพักที่สง่างาม ใช้ในระหว่างพิธีการหรือตามที่คุณกำกับเห็นสมควร

คำบอก : “ตามระเบียบ – พัก”

การปฏิบัติ: เมื่อลูกเสือได้ยินคำสั่ง ให้แยกเท้าซ้ายออกไปทางซ้ายประมาณครึ่งก้าว พร้อมกับจับมือไขว้หลัง ด้านหลังมือเข้าหาตัว มือขวาทับมือซ้าย นิ้วหัวแม่มือขวาทับนิ้วหัวแม่มือซ้าย หลังมือแนบชิดลำตัวกึ่งกลางหลังได้เข็มขัดเล็กน้อย ขาเหยียดตรง น้ำหนักอยู่บนเท้าทั้งสองเท่าๆ กัน

เมื่อจะดำเนินการขั้นตอนต่อไปผู้กำกับจะสั่งดังนี้

คำบอก : “แถว...ตรง”

การปฏิบัติ: เมื่อได้ยินคำว่า “แถว” ให้ยืดตัวหายใจเข้าเต็มปอด เมื่อสิ้นคำว่า “ตรง” ให้ชักเท้าซ้ายชิดเท้าขวา มือทั้งสองกลับมาอยู่ในลักษณะท่าตรงเหมือนเดิม

ค. ทำพักแถว ใช้ในโอกาสที่ต้องรอคำสั่งนานๆ หรือเพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลานานๆ

คำบอก : “พักแถว”

การปฏิบัติ: เมื่อได้ยินคำสั่ง ให้ทุกคนทำขวาหัน แล้วแยกออกจากแถวทันที แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ไม่ทำเสียงอีกที และเมื่อได้ยินคำเรียกว่า “แถว” ให้รีบกลับเข้าแถวที่เดิมโดยเร็ว จัดแถวให้เรียบร้อยและรอคำสั่งต่อไป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ผู้กำกับอธิบายเรื่องหมู่ลูกเสือสำรอง พร้อมกับแบ่งลูกเสือเป็นหมู่ตามความสมัครใจของลูกเสือ ให้แต่ละหมู่พิจารณาเลือกนายหมู่และรองนายหมู่

๒. แบ่งลูกเสือเวียนไปเรียนตามฐาน ดังนี้

ฐานที่ ๑ เรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าแถวเป็นหมู่

ฐานที่ ๒ เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติในท่าตรง

ฐานที่ ๓ เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติในท่าพัก

๓. ให้แต่ละหมู่แยกไปฝึกภายในหมู่ของตน โดยผลัดกันเป็นผู้สั่ง

๔. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

กิจกรรมทดสอบและประเมินผล

ตอนที่ ๑

ให้ลูกเสือเขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดคือท่าตรง

ก.

ข.

ค.

๒. ยืนส้นเท้าชิด ปลายเท้าแยกห่างกันประมาณ ๑ คืบ

ก.

ข.

ค.

๓. การวางมือในท่ายืนตรง

ก.

ข.

ค.

๔. เข้าเหยียดตึง บีบเข้าหากัน

ก.

ข.

ค.

๕. ทำพักปกติ

ก.

ข.

ค.

๖. ทำตามระเบียบพัก

ก.

ข.

ค.

๗. เมื่อได้ยินคำว่า “แถวตรง”

ก.

ข.

ค.

๘. เมื่อได้ยินคำสั่งว่า “ตามระเบียบ...พัก”

ก.

ข.

ค.

๙. ลูกเสือจะพุดคุยได้บ้างถ้าอยู่ในแถวทำใด

ก. พักตามระเบียบ

ข. พักตามสบาย

ค. พักตามปกติ

๑๐. ทำพื้นฐานในการฝึกแถวคือทำใด

ก. ทำตรง

ข. ทำพัก

ค. ทำวิ่ง

ตอนที่ ๒

แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. ความถูกต้องในการปฏิบัติทำตรง ทำพัก		
๒. การฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่ง		
๓. ความมีระเบียบวินัยแต่งกายได้ถูกต้อง		
๔. มีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน		
๕. มีความอดทนอดกลั้น		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน/ผู้กำกับลูกเสือ

วิธีปิดประชุมกอง

๑. รวมกอง
๒. นัดหมาย
๓. ตรวจ : เครื่องแต่งกาย
๔. แกรนด์ฮาวล์ – เชิญธงลง – เลิก

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๖

★ ระเบียบแถวเบื้องต้น

(ระเบียบแถว ทำซ้ายหัน ขวาทัน กลับหลังหัน) ★

วิธีเปิดประชุมกอง

๑. แกรนด์ฮาวล์ - เชิญธงขึ้น - สวดมนต์ - สงบนิ่ง
๒. ตรวจ : ตรวจสุขภาพและการแต่งกาย
๓. แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำร้องเพลง ลูกเสือร้องตามอาจจะมีท่าทางประกอบตามความเหมาะสม

เพลงกายบริหาร

ฝึกกายบริหาร
รูปทรงสมส่วน

ทุกวัน ร่างกายแข็งแรง (ซ้ำ)
แคล่วคล่องว่องไว (ซ้ำ)

สาระการเรียนรู้

๒. ระเบียบแถวทำซ้ายหัน - ขวาหัน - กลับหลังหัน

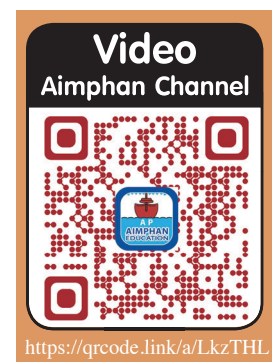
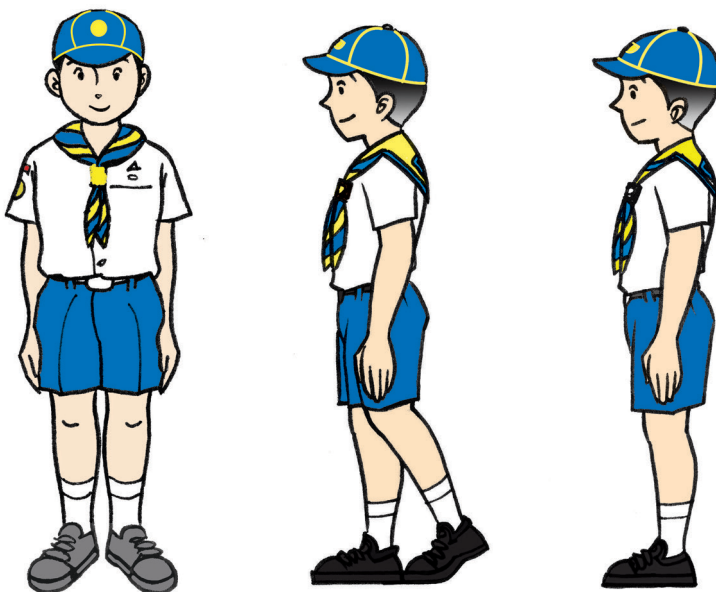
ขวาหัน

คำบอก : “ขวา - หัน”

การปฏิบัติ : ให้ปฏิบัติเป็น ๒ จังหวะ

จังหวะที่ ๑ เปิดปลายเท้าขวาขึ้น และยกส้นเท้าซ้ายขึ้น ใช้ปลายเท้าซ้ายดันตัวหันไปทางขวาจนได้ ๙๐ องศา ขณะหมุนให้ส้นเท้าขวาและปลายเท้าซ้ายแตะติดพื้น น้ำหนักอยู่เท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึง เปิดส้นเท้าซ้ายออกข้างนอกพอดี

จังหวะที่ ๒ ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะท่าตรงด้วยความรวดเร็วและแข็งแรง

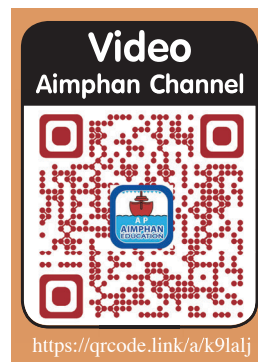
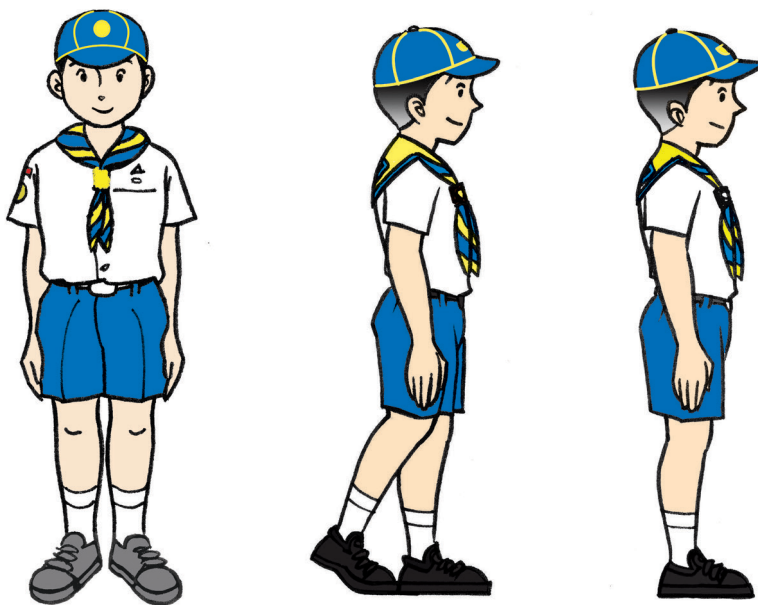
ซ้ายหัน

คำบอก : “ซ้าย - หัน”

การปฏิบัติ : ให้ปฏิบัติเป็น ๒ จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ ๑ เปิดปลายเท้าซ้าย และยกส้นเท้าขวาขึ้น ใช้ปลายเท้าซ้ายดันตัวหันไปทางซ้ายจนได้ ๙๐ องศา ขณะหมุนให้ส้นเท้าซ้ายและปลายเท้าขวาแตะติดพื้นน้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าซ้าย ขาขวาเหยียดตึง

จังหวะที่ ๒ ชักเท้าขวามาชิดเท้าซ้ายในลักษณะท่าตรงด้วยความรวดเร็วและแข็งแรง

กลับหลังหัน

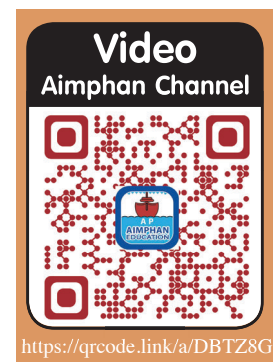
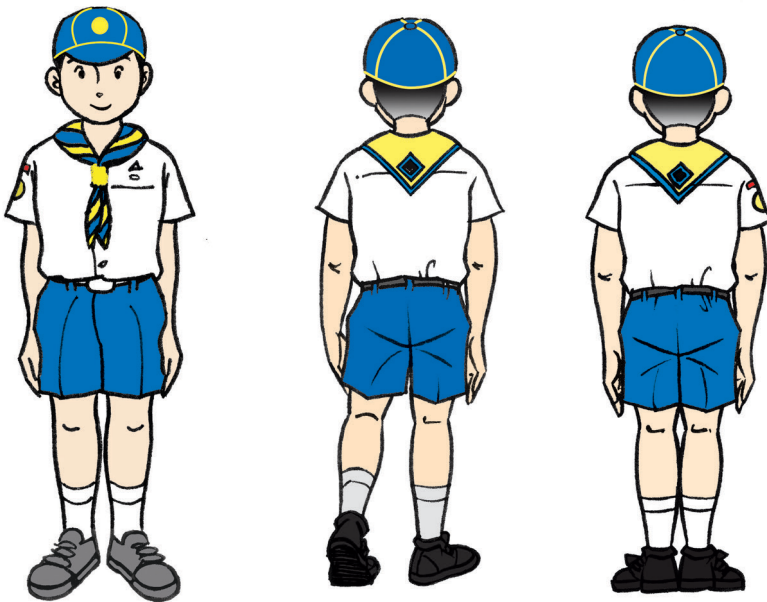
เป็นท่าที่หันไปในทิศทางตรงกันข้ามกับท่าเดิม เป็นมุม ๑๘๐ องศา

คำบอก : “กลับหลัง – หัน”

การปฏิบัติ : ให้ปฏิบัติเป็น ๒ จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ ๑ ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ ๑ แต่หันเลยไปจากหน้าไปหลังเป็นมุม ๑๘๐ องศา ขณะหมุนให้ปลายเท้าซ้ายเฉียงไปทางซ้ายประมาณครึ่งก้าว ปลายเท้าซ้ายอยู่ในแนวเส้นเท้าขวา

จังหวะที่ ๒ ให้ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาอย่างรวดเร็ว มายืนอยู่ในท่าตรงเหมือนเดิม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ให้ลูกเสือเข้าแถวเรียงลำดับให้ถูกต้องโดยเริ่มต้นจากนายหมู่
ลูกหมู่และรองนายหมู่
๒. แบ่งลูกเสือเวียนไปเรียนตามฐาน ๒ ฐาน ดังนี้
ฐานที่ ๑ เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทำซ้ายหัน - ขวาทัน
ฐานที่ ๒ เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติทำกลับหลังหัน
๓. ให้แต่ละหมู่แยกไปฝึกภายในหมู่ของตน โดยผลัดกันเป็นผู้สั่ง
๔. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

กิจกรรมทดสอบและประเมินผล

ตอนที่ ๑

ให้ลูกเสือเขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรที่ถูกต้องที่สุด

๑. ใครสูงที่สุด

ก.

ข.

ค.

๒. หมายเลขใดอยู่ตรงกลาง

ก.

๑

ข.

๒

ค.

๓

๓. ข้อใดเป็นมือขวา

ก.

ข.

ค.

๔. ไครยกเท้าขวา

ก.

ข.

ค.

๕. หัวลูกศรไปทางซ้าย

ก.

ข.

ค.

๖. หมุนตัวไปทางซ้าย

ก.

ข.

ค.

๗. หมุนตัวไปทางขวา

ก.

ข.

ค.

๘. ขาขวาเหยียดตึง น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าซ้าย

ก.

ข.

ค.

๙. ขาซ้ายเหยียดตึง น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าขวา

ก.

ข.

ค.

๑๐. ยกส้นเท้าซ้าย

ก.

ข.

ค.

ตอนที่ ๒

แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. ความถูกต้องในการปฏิบัติท่าหุ่นอยู่กับที่		
๒. การฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่ง		
๓. ความมีระเบียบวินัยแต่งกายได้ถูกต้อง		
๔. มีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน		
๕. มีความอดทน อดกลั้น		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน/ผู้กำกับลูกเสือ

วิธีปิดประชุมกอง

๑. รวมกอง
๒. นัดหมาย
๓. ตรวจ : เครื่องแต่งกาย
๔. แกรนด์ฮาวล์ - เชิญธงลง - เลิก

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๗

★ ระเบียบแถวเบื้องต้น

(การเข้าแถวรูปหน้ากระดานแถวเดียว
การเข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง) ★

พิธีเปิดประชุมกอง

๑. แกรนด์ฮาวล์ – เชิญธงขึ้น – สวดมนต์ – สงบนิ่ง
๒. ตรวจ : ตรวจสุขภาพและการแต่งกาย
๓. แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำร้องเพลง ลูกเสือร้องตามอาจจะมีท่าทางประกอบตามความเหมาะสม

• เกมวิ่งเปี้ยว •

๑. ให้ลูกเสือเข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง
๒. จัดลูกเสืออยู่คนละด้าน ใช้ผ้าเป็นอุปกรณ์ส่งต่อกัน
๓. การแข่งขันให้วิ่งส่งผ้าต่อกัน จนกระทั่งไล่ไปอีกกลุ่มหนึ่งได้ทัน
๔. ให้แข่งขันครั้งละ ๒ หมู่ ก็ได้

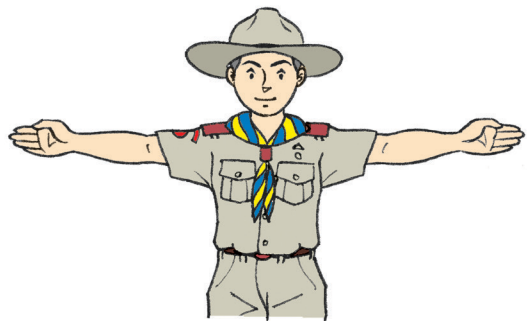

สาระการเรียนรู้

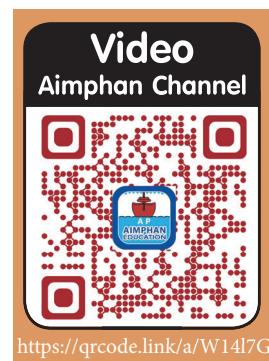
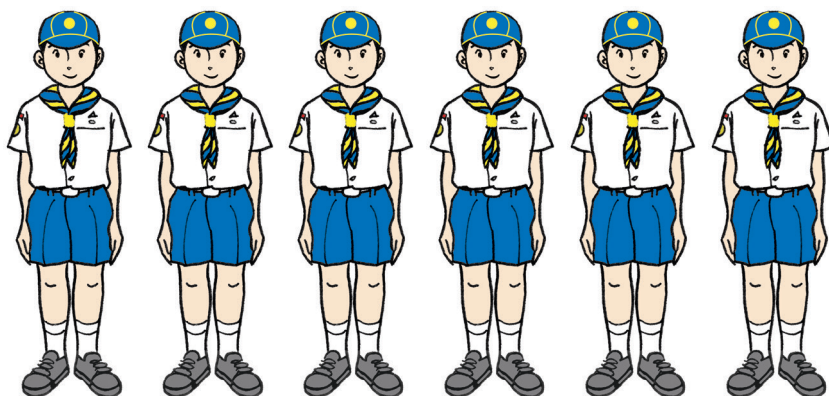
๓. การเข้าแถวรูปหน้ากระดานแถวเดี่ยว

ผู้กำกับจะเรียกโดยให้สัญญาณและการปฏิบัติดังนี้

ผู้เรียกแถว : ยืนในท่าตรง
เหยียดแขนทั้งสองไปด้านข้างให้เสมอ
แนวไหล่ แขนมือหันฝ่ามือไปข้างหน้า
นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

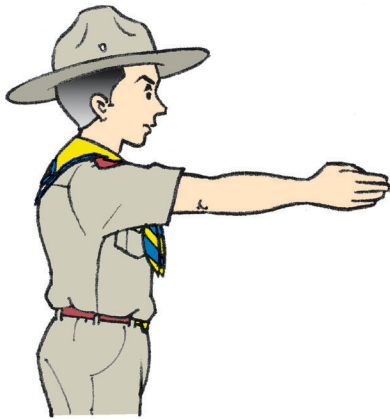

การปฏิบัติ : ลูกเสือวิ่งไปเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยวตรงหน้า
ผู้เรียก นายหมู่จะยืนอยู่หัวแถว ลูกหมู่จะยืนเรียงไปทางซ้ายของนายหมู่
โดยรองนายหมู่จะยืนต่อเป็นคนสุดท้ายกึ่งกลางของแถวจะอยู่ตรงหน้า
ผู้เรียกและห่างจากผู้เรียกประมาณ ๖ ก้าว

๕. การเข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง

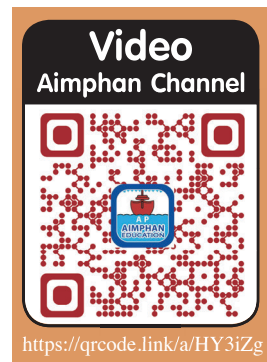
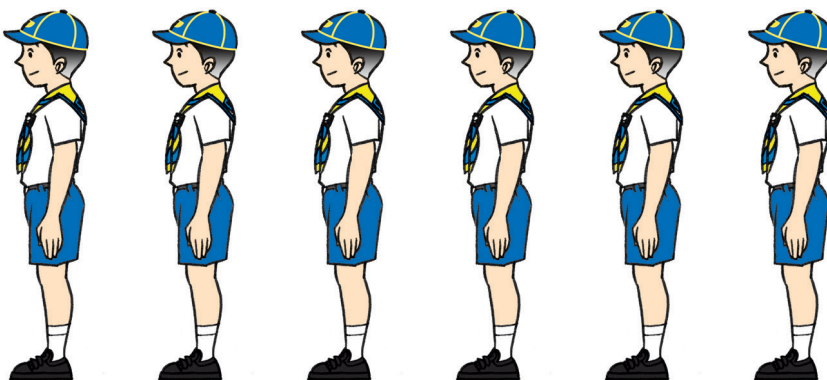
ผู้กำกับจะเรียกโดยให้สัญญาณและการปฏิบัติดังนี้

ผู้เรียกแถว : ยืนในท่าตรง เขยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้าเสมอแนวไหล่ แขนมือ นิ้วเรียงชิดติดกัน หันฝ่ามือเข้าหากัน

การปฏิบัติ : ให้นายหมู่ยืนอยู่ข้างหน้าผู้เรียก ห่างจากผู้เรียก ๖ ก้าว ต่อแถวด้วยลูกเสือในหมู่และรองนายหมู่ยืนอยู่ปิดท้าย ระยะห่าง

ระหว่างคนนั้น ให้คนอยู่หลังเขยียดแขนปลายนิ้วแตะหลังคนที่อยู่ข้างหน้าพอดี

<https://qrcode.link/a/HY3iZg>

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ให้ลูกเสือเข้าแถวเรียงลำดับให้ถูกต้อง โดยเริ่มต้นจากนายหมู่
ลูกหมู่ และรองนายหมู่ ทบทวนระเบียบแถวที่เรียนมาแล้ว
๒. แบ่งลูกเสือเวียนไปเรียนตามฐาน ๒ ฐาน ดังนี้
ฐานที่ ๑ เรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว
ฐานที่ ๒ เรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าแถวตอน
๓. ให้แต่ละหมู่แยกไปฝึกภายในหมู่ของตน โดยผลัดกันเป็นผู้สั่ง
๔. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

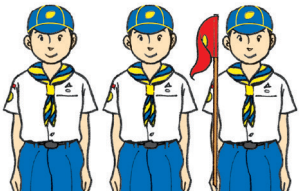
กิจกรรมทดสอบและประเมินผล

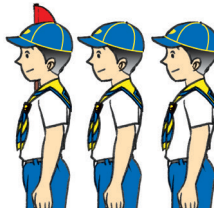
ตอนที่ ๑

ให้ลูกเสือเขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรที่ถูกต้องที่สุด

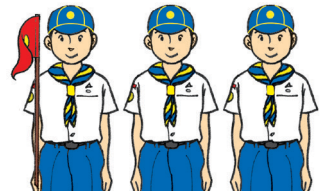
๑. แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว นายหมู่ยืนที่ใด

ก.

ข.

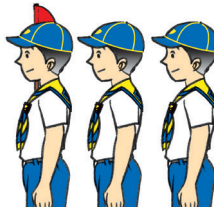

ค.

๒. การเข้าแถวตอน นายหมู่ยืนที่ใด

ก.

ข.

ค.

๓. การจัดแถวต้องหันหน้าไปทางใด

ก.

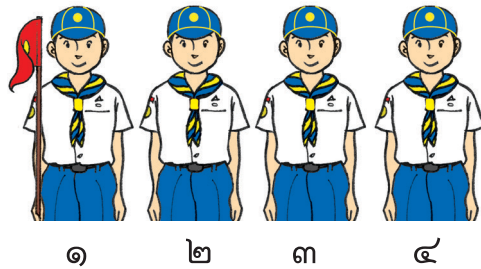

ข.

ค.

๔. ลูกเสือคนใดเป็นรองนายหมู่

ก. คนที่ ๒

ข. คนที่ ๓

ค. คนที่ ๔

๕. การเข้าแถวหน้ากระดาน ใช้ระยะห่างระหว่างบุคคลตามข้อใด

ก.

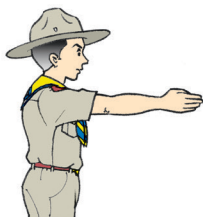

ข.

ค.

๖. สัญญาณในการเรียกแถวหน้ากระดานแถวเดียว

ก.

ข.

ค.

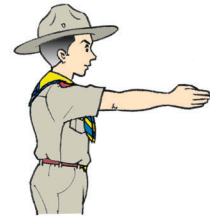
๗. สัญญาณในการเรียกแถวตอน

ก.

ข.

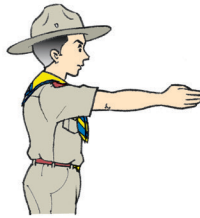

ค.

๘. ระยะห่างระหว่างบุคคลในการเข้าแถวตอน

ก.

ข.

ค.

๙. การเข้าแถวของลูกเสือต้องห่างจากผู้เรียกกี่ก้าว

ก. ๓ ก้าว

ข. ๖ ก้าว

ค. ๙ ก้าว

๑๐. ข้อใดเรียงลำดับในการเข้าแถวถูกต้อง

ก. นายหมู่ รองนายหมู่ ลูกหมู่

ข. ลูกหมู่ รองนายหมู่ นายหมู่

ค. นายหมู่ ลูกหมู่ รองนายหมู่

ตอนที่ ๒

แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. ความถูกต้องในการปฏิบัติการเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวและแถวตอน		
๒. ความเข้าใจสัญญาณการเรียกแถว		
๓. ความมีระเบียบวินัยแต่งกายได้ถูกต้อง		
๔. มีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน		
๕. มีความอดทน อดกลั้น		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน/ผู้กำกับลูกเสือ

วิธีปิดประชุมกอง

๑. รวมกอง
๒. นัดหมาย
๓. ตรวจ : เครื่องแต่งกาย
๔. แกรนด์ฮาวล์ - เชิญธงลง - เลิก

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๘

★ ระเบียบแถวเบื้องต้น

(การเข้าแถวรูปครึ่งวงกลม การเข้าแถวรูปวงกลม)★

พิธีเปิดประชุมกอง

๑. แกรนด์ฮาวล์ - เชิญธงขึ้น - สวดมนต์ - สงบนิ่ง
๒. ตรวจ : ตรวจสุขภาพและการแต่งกาย
๓. แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำร้องเพลง ลูกเสือร้องตามอาจจะมีท่าทางประกอบตามความเหมาะสม

• เพลงอยู่ใกล้กัน •

อยู่ใกล้กัน
มาสนุกเฮฮา (ซ้ำ)

ทุกวันเราได้เห็นหน้า
แล้วจะพาให้ใจเราเริง

สาระการเรียนรู้

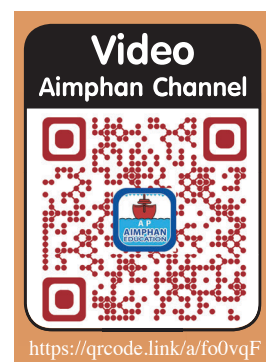
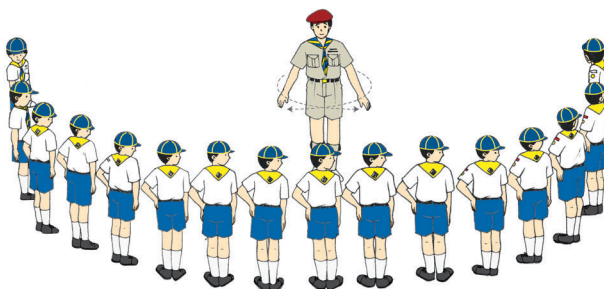
๕. การเข้าแถวรูปครึ่งวงกลม

เป็นการเข้าแถวเพื่อรับฟังคำสั่งหรือคำสั่ง ผู้กำกับจะเรียก แพ็ค - แพ็ค - แพ็ค โดยให้สัญญาณและการปฏิบัติดังนี้

ผู้เรียกแถว : ยืนในท่าตรง แขนทั้งสองเหยียดตรงลงข้างล่าง แล้วคว้าฝ่ามือเข้าหาตัว โบกมือผ่านลำตัวประสานกันด้านหน้า โบกไปมาอย่างช้าๆ เป็นรูปครึ่งวงกลม ๒ - ๓ ครั้ง

การปฏิบัติ : เมื่อลูกเสือขานรับ แพ็ค แล้ว ลูกเสือหมู่แรกจะยืนอยู่ทางด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่ของหมู่แรกยืนในแนวเดียวกับผู้เรียก ลูกเสือหมู่ที่ ๒ และหมู่อื่นๆ ให้ยืนเรียงต่อไปทางด้านซ้ายมือของหมู่แรกตามลำดับจนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้ายซึ่งเป็นรองนายหมู่ของหมู่สุดท้าย และจะยืนอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกับผู้เรียกและนายหมู่ของหมู่แรก ส่วนลูกเสือคนอื่นๆ จะเรียงโค้งเป็นรูปครึ่งวงกลมที่มีผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง

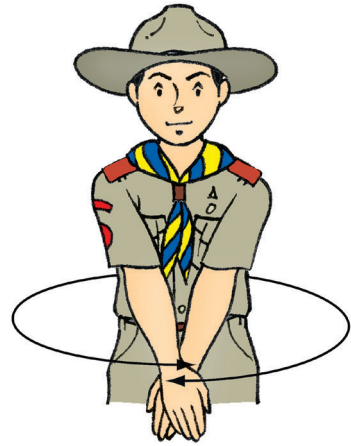
ในการเข้าแถวให้ลูกเสือทุกคนยกมือซ้ายขึ้นแตะสะโพก สบัดหน้าไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่หมู่แรก) เมื่อผู้เรียกแถวสั่ง “นิ่ง” ให้ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกับสบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

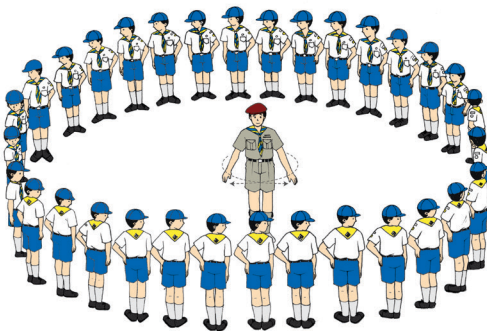
๖. การเข้าแถววงกลม

เป็นการเข้าแถวเพื่อทำแกรนด์ฮาวล์ หลังจากที่ถูกกำกับเรียก แพ็ค-แพ็ค-แพ็ค ซึ่งผู้กำกับจะเรียกโดยให้สัญญาณ และการปฏิบัติดังนี้

ผู้เรียกแถว : ยืนในท่าตรง แขนทั้งสองข้างเหยียดตรงลงข้างล่าง คอว่าฝ่ามือเข้าหาตัว โบกผ่านลำตัวประสานกันจากด้านหน้าจรดด้านหลัง โบกไปมาช้าๆ เป็นรูปวงกลม ๒ - ๓ ครั้ง

การปฏิบัติ : เมื่อลูกเสือตอบ แพ็ค แล้วให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายของผู้เรียก โดยนายหมู่ของหมู่แรกยืนอยู่แนวเดียวกับผู้เรียก หมู่ที่ ๒ และหมู่ต่อๆ ไปยืนเรียงต่อไปทางด้านซ้ายของหมู่แรกตามลำดับ จนถึงคนสุดท้ายของหมู่สุดท้าย ซึ่งเป็นรองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายจะไปจรดกับนายหมู่ของหมู่แรก โดยมีผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง

ในการเข้าแถวให้ลูกเสือทุกคนยกมือซ้ายขึ้นทำสโปก สบัดหน้าไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่หมู่แรก) เมื่อผู้เรียกแถวสั่ง “นิ่ง” ให้ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกับสบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ให้ลูกเสือเข้าแถวเรียงลำดับให้ถูกต้องโดยเริ่มต้นจากนายหมู่
ลูกหมู่ และรองนายหมู่ ทบทวนระเบียบแถวที่เรียนมาแล้ว
๒. แบ่งลูกเสือเวียนไปเรียนตามฐาน ๒ ฐาน ดังนี้
ฐานที่ ๑ เรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าแถวรูปครึ่งวงกลม
ฐานที่ ๒ เรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าแถวรูปวงกลม
๓. ให้แต่ละหมู่แยกไปฝึกภายในหมู่ของตน โดยผลัดกันเป็นผู้สั่ง
๔. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

กิจกรรมทดสอบและประเมินผล

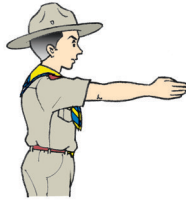
ตอนที่ ๑

ให้ลูกเสือเขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรที่ถูกตัดที่สุด

๑. ข้อใดเป็นสัญญาณการเรียกแถวรูปครึ่งวงกลม

ก.

ข.

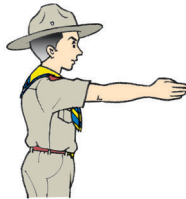

ค.

๒. ข้อใดเป็นสัญญาณการเรียกแถวรูปวงกลม

ก.

ข.

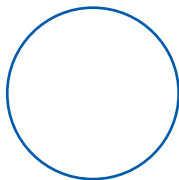

ค.

๓. รูปวงกลมคือข้อใด

ก.

ข.

ค.

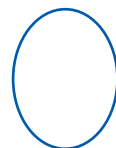
๔. รูปครึ่งวงกลมคือข้อใด

ก.

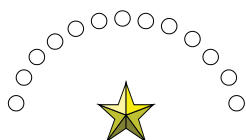

ข.

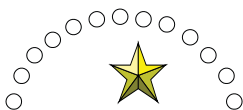

ค.

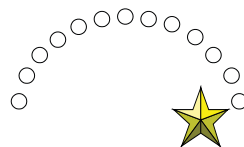
๕. ในการเรียกแถวรูปครึ่งวงกลม ผู้เรียกแถว (★) จะอยู่ที่ใดของแถว

ก.

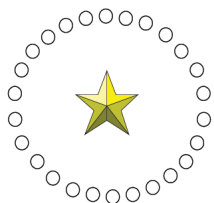

ข.

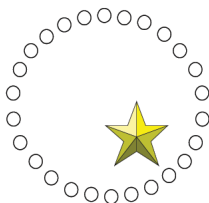

ค.

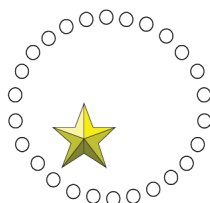
๖. ในการเรียกแถวรูปวงกลม ผู้เรียกแถว (★) จะอยู่ที่ใดของแถว

ก.

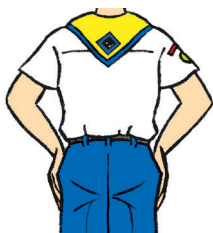

ข.

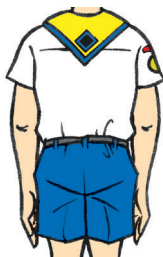

ค.

๗. ในการจัดแถว การวางระยะห่างระหว่างบุคคล วางแขนแบบใด

ก.

ข.

ค.

๘. ในการเข้าแถวรูปครึ่งวงกลม นายหมู่จะยืนด้านใดของผู้เรียกแถว

ก. ด้านขวา

ข. ด้านซ้าย

ค. ตรงหน้า

๙. การจัดแถวลูกเสือต้องหันหน้าไปทางใด

ก.

ข.

ค.

๑๐. ในการเข้าแถวทุกประเภท ผู้ที่ต้องวิ่งไปก่อนคือใคร

ก. ลูกหมู่

ข. รองนายหมู่

ค. นายหมู่

ตอนที่ ๒

แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. ความถูกต้องในการปฏิบัติการเข้าแถวรูปครึ่งวงกลมและแถวรูปวงกลม		
๒. ความเข้าใจสัญญาณการเรียกแถว		
๓. ความมีระเบียบวินัยแต่งกายได้ถูกต้อง		
๔. มีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน		
๕. มีความอดทน อดกลั้น		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน/ผู้กำกับลูกเสือ

วิธีปิดประชุมกอง

๑. รวมกอง
๒. นัดหมาย
๓. ตรวจ : เครื่องแต่งกาย
๔. แกรนด์ฮาวล์ - เชิญธงลง - เลิก

ผังมโนทัศน์ (Mind Mapping)

เงื่อนไขพรอด

เงื่อนไขขัดสมมติ

การผูกเงื่อนไข
และ
ประโยชน์ของเงื่อนไข

การเก็บเชือก

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๓๘-๔๐

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑๗

การผูกเงื่อน

และประโยชน์ของเงื่อน

สาระหน่วยการเรียนรู้

๑. เงื่อนพิรอด
๒. เงื่อนขัดสมาธิ
๓. การเก็บเชือก

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. ผูกเงื่อนพิรอด เงื่อนขัดสมาธิ และบอกประโยชน์ของเงื่อนได้
๒. รู้จักวิธีการเก็บเชือกและเก็บเชือกได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีระเบียบวินัย
๒. มีความกระตือรือร้นใฝ่รู้
๓. มีความอดสาหารักการทำงาน

การเปิดประชุมกองครั้งที่ ๓๘-๔๐

★ การผูกเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อน ★

วิธีเปิดประชุมกอง

๑. แกรนด์ฮาวล์ – เชิญธงขึ้น – สวดมนต์ – สงบนิ่ง
๒. ตรวจ : ตรวจสุขภาพและการแต่งกาย
๓. แยก

เพลงหรือเกม

ผู้กำกับนำร้องเพลง ลูกเสือร้องตามอาจจะมีท่าทางประกอบตามความเหมาะสม

• เพลงความเกรงใจ •

ความเกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี   ตรองดูซีทุกคนก็มีหัวใจ
เกิดเป็นคนถ้าหากไม่เกรงใจใคร   คนนั้นไซ้ไร้คุณธรรมประจำใจ

• เพลงความซื่อสัตย์ •

ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของผู้ดี   หากว่าใครไม่มีชาตินี้เอาดีไม่ได้
มีความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอดตมไป   คดโกงแล้วใครจะรับไว้ร่วมการงาน

สาระการเรียนรู้

การใช้เงื่อนมีความจำเป็นสำหรับลูกเสือ เพราะสามารถนำวิธีการผูกเงื่อนไปใช้ในกิจกรรมของลูกเสือ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย

๑. เงื่อนพิรอด

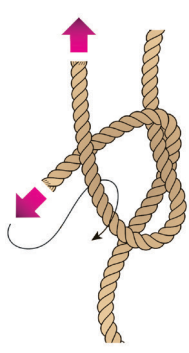
เงื่อนพิรอดเป็นเงื่อนผูกแล้วแน่นแต่แก้ออกได้ง่าย

วิธีผูกเงื่อนพิรอด

๑. ใช้ปลายเชือก ๒ เส้น ที่มีขนาดเท่ากันมาพันทับกัน โดยให้ปลายเชือกเส้นทางซ้ายมือพันทับปลายเชือกเส้นทางขวามือ
๒. นำปลายเชือกที่อยู่ขวามือ วางเป็นแนวเดียวกับเส้นที่พันทับไว้เดิม ทำเป็นห่วงแล้วสอดปลายเชือกที่อยู่ในมือซ้ายลงในห่วง ดึงปลายเชือกทั้งสองเส้นให้แน่น

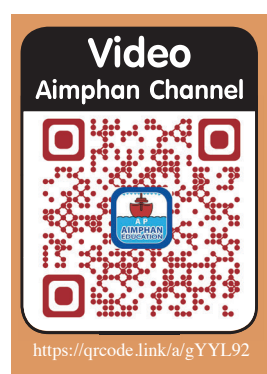
๑

๒

๓

ประโยชน์

๑. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเท่ากัน
๒. ใช้ผูกโบผูกหีบห่อต่างๆ
๓. ใช้ผูกเชือกกรองเท้า หรือผูกปลายผ้าพันแผล

๒. เงื่อนขัดสมาธิ

เงื่อนขัดสมาธิเป็นเงื่อนที่ใช้ผูกกับห่วงหรือขอมืออยู่แล้ว

วิธีผูกเงื่อนขัดสมาธิ

๑. ทำปลายเชือกเส้นใหญ่ให้โค้งงอเป็นบ่วง แล้วสอดปลายเชือกเส้นเล็กเข้าใต้บ่วงและพาดทับบ่วงตอนบน จากนั้น ให้สอดปลายเชือกเส้นเล็กลอดลงข้างล่างของบ่วง
๒. นำปลายเชือกเส้นเล็กทับบ่วงตอนล่าง แล้วสอดใต้ตัวเชือกเส้นเล็กวางทับให้ขัดกับบ่วงตอนบน แล้วดึงเชือกเส้นเล็กให้แน่น

๑

๒

ประโยชน์

๑. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดไม่เท่ากัน
๒. ใช้ผูกกับห่วงโลหะให้ติดแน่น เช่น ผูกสมอเรือ ผูกกับขอมือ เป็นต้น

๓. การเก็บเชือก

เชือกที่เราใช้งานเสร็จแล้ว จะต้องนำมาเก็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และเก็บอย่างถูกวิธี ถ้าเก็บไว้ไม่ถูกต้องจะทำให้เสียเวลาในการแก้เชือก และอาจจะทำให้เชือกเสียหายได้

วิธีการเก็บเชือกมีดังนี้

๑. กางนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ออก ใช้ปลายเชือกข้างใดก็ได้วางไว้ในช่องระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ ใช้นิ้วที่เหลือยึดจับปลายเชือกไว้
๒. นำปลายเชือกที่เหลืออยู่มาพันทบไปทบมา ระหว่างศอกกับช่วงนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
๓. ให้พันเชือกม้วนไปเรื่อย ๆ จนเหลือปลายเชือกประมาณ ๒ ฟุต ให้สอดมือรวบตรงกึ่งกลางม้วนเชือกแล้วดึงออกจากศอก
- ๔.ให้นำปลายเชือกที่เหลือไว้ประมาณ ๒ ฟุตนั้น พันมัดตรงกลางเชือกที่จับไว้ทั้งหมดแล้วผูกให้แน่น

๑

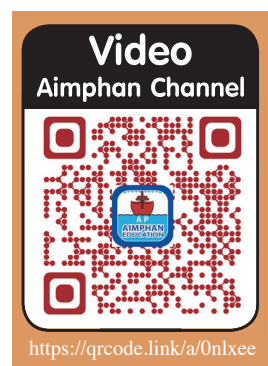
๒

๓

๔

การเก็บเชือกอีกวิธีหนึ่ง คือให้แบ่งเชือกออกเป็น ๒ ส่วนเท่าๆ กัน นำเชือกครึ่งใดครึ่งหนึ่ง มาพันทบกลับไปกลับมา ๓ ทบ แล้วให้นำเชือก ส่วนที่เหลือมาพันรอบๆ เชือกส่วนแรก เรียงไปเรื่อย ๆ จนจรดปลายเชือก อีกด้านหนึ่ง สอดปลายเชือกที่ใช้พันเข้าไปในห่วง ดึงให้แน่น

๑

๒

๓

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ให้ลูกเสืออธิบายถึงความสำคัญของเงื่อนต่างๆ
๒. แบ่งกลุ่มลูกเสือออกไปเรียนตามฐานต่างๆ โดยผู้กำกับสาธิต และให้ลูกเสือดลองฝึกปฏิบัติ ดังนี้

ฐานที่ ๑ การผูกเงื่อนพิริอดและประโยชน์

ฐานที่ ๒ การผูกเงื่อนขัดสมาธิและประโยชน์

ฐานที่ ๓ การเก็บเชือกและประโยชน์

๓. ลูกเสือช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเงื่อน
๔. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่มีคติ

กิจกรรมทดสอบและประเมินผล

ตอนที่ ๑

ให้ลูกเสือเขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวอักษรที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดเป็นลักษณะสำคัญของเงื่อนพิรอด

- ก. ผูกยาก แก้ง่าย
- ข. ผูกแน่น แก้ง่าย
- ค. ผูกแน่น แก้ง่าย

๒. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของเงื่อนพิรอด

- ก. ผูกกล่องของขวัญ
- ข. ผูกเชือกกรองเท้า
- ค. ผูกล่ามสัตว์

๓. เพราะเหตุใดจึงใช้เงื่อนพิรอดผูกปลายผ้าพันแผล

- ก. เพราะแก้ง่าย
- ข. เพราะผูกง่าย
- ค. เพราะปมเงื่อนไม่ใหญ่

๔. “เส้นซ้ายทับเส้นขวา เส้นขวาทับเส้นซ้าย” เป็นวิธีการผูกเงื่อนอะไร

- ก. เงื่อนขัดสมาธิ
- ข. เงื่อนพิรอด
- ค. เงื่อนบ่วงสายธนู

๕. เชือกขนาดเท่ากันใช้สำหรับผูกเงื่อนชนิดใด
 ก. เงื่อนขัดสมาธิ   ข. เงื่อนพิรอด   ค. เงื่อนกระหวัดไม้
๖. ข้อใดเป็นลักษณะพิเศษของเงื่อนขัดสมาธิ
 ก. ผูกหลวม แก้ง่าย   ข. ผูกแน่น แก้ง่าย
 ค. ผูกแน่น แก้นยาก
๗. ข้อใดคือประโยชน์ของเงื่อนขัดสมาธิ
 ก. ใช้ต่อเชือกที่ต่างขนาดกัน
 ข. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเดียวกัน
 ค. ใช้ผูกสิ่งของต่างๆ
๘. การเก็บเชือกในข้อใดถูกวิธี
 ก. กองสุมเอาไว้   ข. พันเป็นขดแล้วจึงเก็บ
 ค. ชิงไว้กับราวเหล็ก
๙. เชือกเส้นใหญ่ควรเก็บไว้อย่างไร
 ก. พันทบไปทบมา   ข. พันเป็นขดแล้วเก็บ
 ค. ผูกไว้ข้างบันได
๑๐. การเก็บเชือกมีประโยชน์อย่างไร
 ก. ยืดอายุการใช้งานของเชือก   ข. ทำให้ผู้อื่นชมเชย
 ค. ทำให้สวยงาม

ตอนที่ ๒ แบบประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	ผ่าน	ควรปรับปรุง
๑. ผูกเงื่อนพิรอด เงื่อนขัดสมาธิ และบอกประโยชน์		
๒. เก็บเชือกถูกต้องตามหลักการ		
๓. ความมีระเบียบวินัย		
๔. มีความกระตือรือร้นใฝ่รู้		
๕. มีความอดสาห์รักการทำงาน		

หมายเหตุ ต้องผ่าน ๓ ใน ๕ ข้อ จึงถือว่าผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน/ผู้กำกับลูกเสือ

วิธีปิดประชุมกอง

๑. รวมกอง
๒. นัดหมาย
๓. ตรวจ : เครื่องแต่งกาย
๔. แกรนด์ฮาวล์ - เชิญธงลง - เลิก

บรรณานุกรม

กวี พันธุ์มีเชาว์ และคนอื่นๆ. **คู่มือลูกเสือ-เนตรนารีสำรอง สามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และ วิสามัญ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕.

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. **กฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๓

_____. **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๓

_____. **ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๘.

ชวลิต ธีรกุล และคนอื่นๆ. **เพลงและเกมลูกเสือ**. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, ๒๕๓๒
ฝ่ายวิชาการ, คณะอนุกรรมการลูกเสือ. สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ.
แผนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ (เตรียมลูกเสือสำรอง). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๔.

ฝ่ายวิชาการ, คณะอนุกรรมการลูกเสือ. สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ.
แผนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ลูกเสือสำรอง ดาวดวงที่ ๑). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๔.

ลูกเสือธนบุรี, สโมสร. **เงื่อนเชือก**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๒.

โสม คงอยู่. **ทำอย่างไรจึงจะเข้าถึงคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ**. เอกสารอัดสำเนา. มปป.
อดุล สุวรรณบล. **การเดินทางไกลและแรมคืนของลูกเสือ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๘.

อภัย จันทวิมล. แปลจาก ลอร์ด เบเดล โฟเอลล์. **การลูกเสือสำหรับเด็กชาย**. (Scouting For Boys) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๒๙.